

الشيخ محمد بن صالح العثيمين

هۆکاره کانی چوونه

دۆزهخ

مندی اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

9 . پشویان مسن

جایی سینه

یۆدیه‌زاندنی جۆرمها کتیب: سردانی: (مُنْقَدی اِقْرأ النّاقی)

لتعمیل انواع الکتب راجع: (مُنْقَدی اِقْرأ النّاقی)

پدای داتلود کتایبای مختلف مراجع: (مُنْقَدی اِقْرأ النّاقی)

www.iqra.ahlamontada.com

www.iqra.ahlamontada.com

للکتب (کوردی ، عربی ، فارسی)

هۆکاره کانی

چوونه دۆزه خ

وهرگراوه له کتیبی (مجالس شهر رمضان)

له نویسی

الشیخ محمد بن صالح العثیمین (رحمه الله)

پوخت کردن و وهرگیڕانی

پشتیوان حسن

۱۴۳۴ کۆچی

چاپی سی یدم

بنکه‌ی سهره‌کی بلاوکردنه‌وه

﴿سهنه‌ری کارزان﴾ چه‌مچه‌مال ، پشت بازار‌ی دۆلاره‌که

۰۷۷۰۷۷۲۶۱۱۴

بنکه‌کانی بلاوکردنه‌وه :

کتیبخانه‌ی پیشین - مه‌ولیر .

تۆمارگای شافعی - مه‌ولیر .

کتیبخانه‌ی صومه‌یب - کۆیه .

کتیبخانه‌ی سوننه : سلیمانی - شه‌قامی مه‌وله‌وی

کتیبخانه‌ی نیمان - سلیمانی - ته‌لای که‌شتی نوح .

کتیبخانه‌ی الأثر - سلیمانی - نزیك مزگه‌وتی داروفا .

کتیبخانه‌ی سیما - چه‌مچه‌مال - پشت بازار‌ی دۆلاره‌که .

کتیبخانه‌ی زانستی به‌سوود - که‌لار

کتیبخانه‌ی کاروانی زانست - کفری

=====

سهرپه‌رشتی چاپ : کتیبخانه و تۆمارگای به‌هه‌شت

که‌لار - نزیك فلکه‌ی ناو بازار - ته‌نیشت چیتبخانه‌ی شیروانه

سهنته‌ری رۆشنبیری کارا

سهنته‌ریکی رۆشنبیری و بانگه‌وازی ئیسلامی و گشتی همه‌ لایه‌نه ، نا حزبی و سدره‌خۆیه ، هه‌وله‌کانی ده‌خاته‌ گه‌ر بۆ سه‌رخستنی به‌ها بالاکان.

بۆ تیگه‌یانندی رۆله‌کانی کوردستان و کورد زمان به‌ بیروباوه‌ری ئیسلامی ره‌سه‌ن به‌ پیتی به‌لگه‌ و تیگه‌یشتنی باشترین پیشینه‌کانی نومه‌تی ئیسلام .

دروست کردنی تاکی دلسۆز و کارا بۆ خزمه‌تی ئیسلام و نیشتمان بۆ نه‌وه‌ی هۆکاری پیشکه‌وتنی ولات و خه‌لکی بن.. به‌رنامه‌ی په‌رستن و کار و بانگه‌واز ، بۆ نه‌وه‌ی خه‌لکی دلسۆز به‌ به‌رچاروونی تیبکۆشن و هه‌نگاو هه‌لنین.

پیکردنه‌وه‌ی نه‌وه‌ری گفتوگۆ و لینگه‌ تیگه‌یشتن بۆ کورت هه‌لهاتن و توندبوون ، ته‌نها به‌لگه‌ و تاوتوی کردنی بۆچونه‌کان و یه‌کلابوونه‌وه‌ی وته‌کان و بۆچونه‌کان له‌ روانگه‌ی به‌لگه‌و بنچینه‌کانی ئیسلام .

هه‌نگاوانان به‌ره‌ و کۆمه‌لگه‌یه‌کی ئیسلامی په‌یوه‌ست به‌ نایینه‌که‌یه‌وه ، فراوان له‌ کردار و گه‌وره‌ له‌ بیرکردنه‌وه‌ و جوان له‌ ره‌فتاردا.

نامانجی هه‌مور کاره‌کانیشمان ته‌نها په‌زامه‌ندی خوی گه‌وره‌یه‌ ، وه‌ پاشان خزمه‌ت کردنی کۆمه‌لگه‌مانه‌..

له‌ دوعای خیرتان بۆ به‌شمان مه‌که‌ن

پیشه کی وهرگێر

الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء
والمرسلين وعلى آله وصحبه أجمعين. أما بعد :

خوینهری بهرپێز : نهم نامیلکهیهی بهردهستت له سێ باسی
سهره کی پێکهاتوه :

یه کهم : کورتهیه که سهبارته به وه صفی دۆزهخ و سزاو
ناره حهتیه کانی له ژێر تیشی نایه ته پیرۆزه کانی قورئان و فهرمووده
سه حیه کانی پینغه مبههر (صلی الله علیه وسلم).

دووهم : باس لهو هۆکارانه دهکات که خاوهنه کهی یاخود
بکه ره کهی له بازنه ی نیمان دهباته دهره وه و بیباوه و ده بیته پێی، به و
هۆیه به هه تاهه تایی له ناگرده ده مینیتته وه.

سێ یه م : باس لهو هۆکارانه دهکات که خاوهنه کهی پێی فاسق
ده بیته (موسلمانه چونکه باوه ری هه یه به لام فاسقه له بهر نه وه ی
تاوانی کی گه وه ی کردوه) شایه نی چووئه ناو دۆزهخ ده بیته به لام
به هه تا هه تایی نا.

خوای گه وه په نامان بدات له ناگری دۆزهخ

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

وهرگێر

باسى يەكەم

كورتە باسىك سەبارەت بە

ۋەدىنى دۆزەخ ۋە سزاۋ ئارەجە تىبەكانى

لە ژىرتىشى ئايەتە پىروزەكانى قورئان

ۋە قەرموۋدە سەھىجەكانى پىنغەمبەر

(ضلى الله عليه وسلم).

الحمد لله رب العالمين وصلى الله وسلم على نبينا محمد واله
وصحبه والتابعين لهم يا حسان إلى يوم الدين.... أما بعد:

خوای گهوره له قورئاندا وریایی کردوینهتهوه له ناگر و ههوالی
پیداوین سهبارت به سزا جوراو جوره کانی به شیوهیهک که جگهر
و دلّهکان پارچه پارچه دهکات ، له ناگر وریایی کردوینهتهوه و
ههوالی پیداوین و دکو رهحهتیک بۆمان بۆ نهوهی زیاتر بترسین و
وریاین ، بۆیه گوئیستی نهم دهقانه بن که له قورئان و
سوننهتدا هاتوون سهبارت به جوراو جوری سزاکانی دۆزهخ بۆ
نهوهی بیربکه نهوه ، و بگهرینهوه و بۆلای خواوهندتان و ملکهچی
فرمانی نهوبن ~~بیش~~ پیش نهوهگاسزا کهتان بۆ بی دواایش نیت
له لایهن هیچ کهسیکهوه یارمهتی نادرین.

خوای گهوره فرموویهتی: ﴿وَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُعِدَّتْ

لِلْكَافِرِينَ﴾ [آل عمران: ۱۳۱]

واته: خۆتان بپارێزن لهو ناگرهه که ناماده کراوه بۆ کافرو بی

باوه ران

همروه‌ها فرموویه‌تی : ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلَ وَأَغْلَالًا
وَسَعِيرًا﴾ [الإنسان: ٤].

واته: به‌راستی ئیمه کۆت و زنجیر - که هه‌ردوو قاچ و پیتی
ئه‌به‌ستریتموه‌و، هه‌ردوو ده‌ستی به‌گه‌ردنیه‌وه پێ جه‌ر ده‌ده‌ری -
له‌گه‌ل ناگه‌ریکی سوتینه‌رو هه‌لگه‌رساودا ئاماده‌مانکردوه بو
بی باوه‌ره‌کان.

همروه‌ها فرموویه‌تی : ﴿إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ
سُرَادِقُهَا﴾ [الكهف: ٢٩].

واته: بیه‌گومان ئیمه ناگه‌ریکی گه‌رمان بو ناهه‌فکاران و
سته‌مکارانی کافران ئاماده‌کردوه که له هه‌موولایه‌که‌وه
ده‌وره‌یان ده‌دات و دیواری بلیسه‌ی ئابلقه‌ی داو،

همروه‌ها فرموویه‌تی : ﴿وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا
حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا فَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا﴾ [الزمر: ٧١].

واته: وه ئه‌وانه‌ی باوه‌ریان نه‌بووه ده‌سته ده‌سته بو دۆزه‌خ راپه‌یج
ده‌که‌رین 'وه‌ک چۆن له دونه‌یادا بو زینه‌دان ئه‌نیه‌ریین ، هه‌رکه نزیك

بوونمه له دۆزهخ، بئ مائل بون خیرا ده‌رگا‌کانیان بو
نه‌کرتموه.

همروه‌ها فرمویه‌تی : ﴿وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ
وَبِئْسَ الْمَصِيرُ * إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهيقًا وَهِيَ تَفُورُ*
تَكَادُ تَمَيِّزُ مِنَ الْغَيْظِ﴾ [الملك: ۸۶]

واته: بو ئه‌وانه‌ش به پهره‌ر د‌گاریان کافر و بی‌باوه‌ر بون، سزای
دۆزهخ هه‌یه که جی‌گایه‌کی زۆر خراپه دۆزهخ * کاتیک که فری
درانه ناوی یه‌وه له‌و دۆزه‌خمه‌ لووره‌ نرکه‌یه‌ک ده‌بیستن وه ته‌و
نه‌کوئی و جۆش ده‌خوات * له‌داخی کافراندای خه‌ریکه له‌ت له‌ت
بی و، له‌یه‌ک بیتموه.

همروه‌ها فرمویه‌تی : ﴿لَهُمْ مِّنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِّنَ النَّارِ وَمِنْ
تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ يَعْبَادُونَ﴾ [الزمر: ۱۶]
واته: ئه‌وانه له سه‌رویه‌یه‌وه په‌له هه‌وری دووکه‌ل له ناگری ده‌وری
داون، له ژێریشیانمه هه‌مان په‌له هه‌ور و دووکه‌ل هه‌یه!! خوا
به‌و وینا‌کردنه بو ناگر، به‌نده‌کانی به‌وه ته‌ترسینی و هۆشیاریان

ته کاتمه ،ده سا تهی بئنده کاتم! له نافرمانی من پارێز بکن،
شتی مه کهن بیته مایه سزادانتان.

ههروه ها فرموویتهی : ﴿ وَأَصْحَابُ الشَّمَالِ مَا أَصْحَابُ
الشَّمَالِ * فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ * وَظِلٌّ مِّنْ يَّحْمُومٍ * لَا بَارِدٍ وَلَا
كَرِيمٍ ﴾ [الواقعة: ۴۱-۴۴]

واته: یارانای لای چهپ، چین یارانای لای چهپ؟ مه گهر خوا
بزانی حالیان چندد بدد حاله؟! نهو که سانهن که نامهی
کاره کانیان بدهستی چه پیا نموه دهریت * له ناو گهرمای
ناگریکی دۆزه خ و ناویکی کول به کولدان * له ژیر سیبهری چره
دوو که لیککی زۆر رهشدان * نه سیبهریکی فینکه له گهرما کهم
بکاتمه، وه نه دیمه نیکی جوانیشی ههیه .

ههروه ها فرموویتهی : ﴿ إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعْرٍ * يَوْمَ
يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُقُوا مَسَّ سَقَرٍ ﴾ [الجم: ۴۷،
| ۴۸

واته: بیگومان تاوانکاره کان له سهر گهردانییه کی دوور له ههق
و له ناگریکی هه لگهر ساودان * نهو رۆژه که له سهر روویان به ناو

ئاگردا رانه‌کیشرین ، پیتیان نهوتری: ده‌بچیژن گهرماو سزای دۆزهخ ، له‌پاداشتی کاره‌کانتاندا، ده‌بزانم کهسیک هه‌یه قوتارتان بکات.

هه‌روه‌ها فهرمووبه‌تی : ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا سَقَرٌ * لَا تُبْقَى وَلَا تُنذَرُ * لَوَاحٍةٌ لِلْبَشَرِ﴾ [المذثر: ۲۷-۲۹]

واته: جا تو چوزانی (سه‌قهر) چیه..؟ ته‌گهر پیت نه‌لیم * ئاگریکه هیچ شتیك نایه‌لیتموه نه‌یسوتینی له گوشت و ئیسقان و ده‌مارو وازیش ناهینیت و جیناهیلیت * پیستی سه‌روه و لاشه ره‌ش نه‌کاتهوه، واته: به‌هرچی بگات نه‌یسوتینی هه‌روه‌ها فهرمووبه‌تی : ﴿بِأَيِّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَظٌ شِدَادًا لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾ [النجم: ۱۶]

واته: نه‌ی نه‌وانه‌ی باوه‌رتان هیناوه! خۆتان و ژن و مال و کس و کاره‌که‌تان بیاریژن له‌ئاگریك که سووته‌مه‌نیه‌که‌ی جهسته‌و لاشه‌ی مرۆی کافرو به‌ردی گۆگرده، [مه‌به‌ست نه‌ویه که زۆر بلیسه‌دارو به‌گرو گهرمه، وه‌ك ئاگری نه‌م دنیا نیه که ته‌نها

به‌داروبه چیلکه هه‌لگه‌رسی، به‌لکو ئه‌و به به‌رد زیاتر گه‌ده‌گری
 و بلیسه ئه‌سینی] کۆمه‌له فریشته‌یه‌کی زبرو توندو تیژ
 به‌سه‌ریه‌هون، هه‌ر چهنده داوای به‌زه‌ییان لیبکری که‌لکی نیه ،
 نافهرمانی خوا ناکهن له هه‌رشتیك فرمانیان پینکا وه‌ر
 فرمانیکیشیان پی بسپیری، به خیرایی نه‌جامی ده‌ده‌ن.

هه‌روه‌ها فهرموویه‌تی : ﴿فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لَهُمْ نِيَابٌ مِّنْ
 نَّارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ * يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ
 وَالْجُلُودُ * وَلَهُمْ مَقَامِعٌ مِنْ حَدِيدٍ * كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا
 مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ﴾ [الحج: ۱۹-۲۲]

واته: نه‌وانی کافرو بی‌په‌وابوون، جل و به‌رگ و پۆشاکێ ناگریان
 بۆ‌په‌راوه، به‌نه‌ندازه‌ی قه‌دو با‌لای خۆیان ناوی کول به‌کو‌لێشیان
 له‌سه‌روه‌وه به‌سه‌را ده‌کری * هه‌ر به‌و ئاوه ناوسکیان و پیستیان
 نه‌توینرێته‌وه ده‌بیته‌ ئاو و دێته خواره‌وه، پیسته‌که‌شیان هه‌موو
 له‌تاو گه‌رمای ئه‌و ئاوه‌دا ده‌بلۆخی * به‌رگورزی تاسنیش
 ده‌درین * هه‌ر کاتی‌کیش گه‌ره‌کیان بی که‌ لینی ده‌رچن له‌ خه‌م
 و خه‌فته‌اندا نه‌گه‌رینرێنه‌وه بۆ ناوی و قه‌تیش پزگاریان نابێ ،

بو ئه‌وه‌ی زیاتریش نیشیان پێ بگات، پێیان ته‌وتری: ده‌ی سزای سووتینەر بچیتن، نه‌مه پاداشت و تۆله‌ی بی بروایان بوو.

هه‌روه‌ها فه‌رموویه‌تی: ﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصَلِّيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾ [النساء: ۱۵]

واته: بێگومان ئه‌و که‌سانه‌ی به‌نایه‌ت و نیشانه‌کانی ئیمه‌ بی باوه‌رن له‌دوارپۆژدا ده‌یانبه‌ینه‌ ناو تاگریکی بلیسه‌دارو گه‌رمه‌وه نه‌یانبرژینی هه‌رجاره‌ی که‌پێستی جه‌سته‌یان داپلۆخاو سووتا چه‌ند پینستیکی تریان بۆته‌گۆڕین له‌جیی ئه‌ودا تاپتر ئه‌وسزایه بچیتن.

هه‌روه‌ها فه‌رموویه‌تی: ﴿إِنَّ شَجَرَةَ الزُّقُومِ * طَعَامُ الْأَثِيمِ * كَأَلْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ * كَغَلِيِّ الْحَمِيمِ﴾ [الدخان: ۴۲-۴۶]

واته: به‌راستی دره‌ختی ژه‌قنه‌بووت (دره‌ختیکه‌ له‌ ناخی دوزه‌خدا، له‌ناو تاگردا، خوای به‌ده‌سه‌لات پرواندوویه‌تی و لق و پهلکه‌کانی به‌ ناویدا بلتاو بۆتمه‌وه) * خۆراکی تاوانکاره، واته: مرۆفی کافره * هه‌ر وه‌ک مسی تهاوه له‌سکی گوناها‌راندا

جۆش نهخواو نهكولى * همرچۆنى ناوى كول بهكول ديتته
جۆش، همركات دۆزهخيهكان برسييان بوو، بهرى نمو درهختهيان
نهدريتى و، لهسكياندا وهك ناوى گهرم نهكولى .

همروهها فهرموويهتى : ﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ أَهْيَا الصَّالُونَ الْمُكَذِبُونَ *
لَا كِلُونَ مِنْ شَجَرٍ مِّنْ زَقُومٍ * فَمَا لُتُونَ مِنْهَا الْبُطُونَ *
فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ * فَشَارِبُونَ شَرْبَ الْهِيمِ *
هَذَا نُزِّلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ﴾ [الواقعة: ۵۱-۵۶]

واته: پاشان ئيوه نهى لارى و گومراو كافرو نكولى كهرا! *
يىگومان لهبهروبوومى (زهققوم) -درهختيكه لهناوهراستى
دۆزهخدا- نهخون * لهبهر زور برسيتى، ورك و زكتانى لى
پرتهكهن گوى بهتام و چيژى زور ناخوشيشى نادهن * نهوسا
لهبهر تينويهتى له ناويكى زور گهرم به كوليشى بهسرا دهكهن
* جا ئيوهش همروهكو وشترى تينوو كه دهردى (هويام)سى
گرتيى و هيچ كات تير ناونهبى دهخونموه و تير ناويش نابن *
نهمديه خوراك و ناوو ميواندارى خوانهناسان لهروژى پاداشت.

همروهها فرمودهتى : ﴿وَيُسْقَىٰ مِنْ مَّاءٍ صَدِيدٍ * يَتَجَرَّعُهُ وَلَا
يَكَادُ يُسِغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ
وَرَاءِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ﴾ [ابراهيم: ۱۶، ۱۷]

واته: تيايدا كيم و زووخاوى دهرخوارد دهدريت * لهبر تاليسى
و ناخوشيهكهى، زور بهقنزوو بيزهوه قوم قوم دهغواتموه ، و
بهئاسانيش بوى قوت ناچى ، له ههمولايهكيشموه مهرگى بو
ديت كهچى ناشمى تا لهو سزايه رزگارى بى ، و پاش نمو
ههمو تاليسى و تفتييهش، سزاو جهزربهيهكى زور بهئانيش
بهدوايموه ديت.

ئاياتهكانى قورئان دهريارهى وهسقى ئاگر و سزا
جوړاو جوړه به ئيشه بهردهوامهكانى زوره.

وه فەرمووده‌کان ده‌بارهی ناگری دۆزهخ:

عَنْ عَبْدِ اللَّهِ (رضي الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم): (يُؤْتَى بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لَهَا سَبْعُونَ أَلْفَ زِمَامٍ، مَعَ كُلِّ زِمَامٍ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ يَجْرُؤْنَهَا). رواه مسلم

واته: (عبدالله) (خوای لی رازی بیټ) ده‌فرموویت: پیغه‌مبیری خوا (صلی الله علیه وسلم) فرموویه‌تی: (دۆزهخ ده‌هیتیریت هه‌فتا هه‌زار جلهوی هه‌یه، له‌گه‌ل هه‌رجله‌وی‌کدا هه‌فتا هه‌زار فریشته هه‌ن رایده‌کیشن).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رضي الله عنه): أَنَّ النَّبِيَّ (صلى الله عليه وسلم) قَالَ: (نَارُكُمْ هَذِهِ الَّتِي يُوقَدُ ابْنُ آدَمَ جُزْءًا مِنْ سَبْعِينَ جُزْءًا مِنْ حَرِّ جَهَنَّمَ). قَالُوا: وَاللَّهِ إِنْ كَانَتْ لِكَافِيَةٍ يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: (فَإِنَّهَا فَضَّلَتْ عَلَيْهَا بِتِسْعَةِ وَسِتِّينَ جُزْءًا، كُلُّهَا مِثْلُ حَرِّهَا). [بخاری / بدء الخلق / ۳۰۹۲]

واته: (أبی هه‌ریره) (خوای لی رازی بیټ) ده‌فرموویت: پیغه‌مبیری خوا (صلی الله علیه وسلم) فرموویه‌تی: (ئه‌م ناگری که ئاده‌میزاد بو سوتاندن به‌کاری ده‌هینن به‌شیکه له

حهفتا بەشى گەرمى دۆزهخ) وتیان: ئەگەر ھەر ئەمەيش بواي بەسبوو ئەى پيئەمبەرى خوا، ئەمەيش فەرمووى: (لە راستىدە دۆزهخ شەست و نۆپلەى زياترە لەو، ھەر بەشىكى بەوينەى ئە گەرمە).

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ) قَالَ: كُنَّا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) إِذْ سَمِعَ وَجْبَةً، فَقَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): (أَتَدْرُونَ مَا هَذَا). قَالَ: قُلْنَا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ (هَذَا حَجَرٌ رُمِيَ بِهِ فِي النَّارِ مِنْذُ سَبْعِينَ خَرِيفًا، فَهُوَ يَهْوِي فِي النَّارِ الْآنَ، حَتَّى انْتَهَى إِلَيَّ قَعْرَهَا). رواه مسلم

واتە: (أبي هريره) (خوای لى رازى بيت) دەفەرمووت لەكاتىكدا نيمە لە خزمەت پيئەمبەردا (صلی اللہ علیہ وسلم) بووين گوینى لە گەرمەيەك بوو، پيئەمبەربش (صلی اللہ علیہ وسلم) فەرمووى: (دەزانن ئەوە چى بوو) وتمان: خوا پيئەمبەرى خوا زانائرن، فەرمووى: (ئەو بەردىك بوو فريدراي ناو دۆزهخو، حەفتا پایزە رۆدەچييت ئيستا دای لە بنەكەى).

وَعَنِ الثُّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ (رضي الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم): (إِنَّ أَهْلَ النَّارِ عَذَابًا مِّنْ لَهُ نِعْمَانٍ وَشِرَاكَانٍ مِنْ نَّارٍ، يَغْلِي مِنْهُمَا دِمَاعُهُ كَمَا يَغْلِي الْمِرْجَلُ، مَا يَرَى أَنَّ أَحَدًا أَشَدُّ مِنْهُ عَذَابًا، وَإِنَّهُ لَأَهْوَنُهُمْ عَذَابًا) رواه مسلم والبخاري نحوه.

واته: (نعمان) كورى (بشير) (خوای لى رازى بيت) ده فرمويت: پيغه مبرى خوا (صلى الله عليه وسلم) فرمويته: (سووكترين سزای نهلى دۆزهخ سزای كهسيكه كه جوته نه على ناگرينى له پيدايه، ميشكى سمرى پيئانه ده كه كولى وهك چون مه نجهلى تاو ده كولى، به تام له گهل نهو ويشدا وانا بيت كه كهس لهو سزای سهلتر بيت، كه چى نهو لهه موويان سزای سووكتره).

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ (رضي الله عنه) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وسلم): (يُؤْتَى بِأَهْلِ الدُّنْيَا مِنْ أَهْلِ النَّارِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَيُصَبَّغُ فِي النَّارِ صَبْغَةً ثُمَّ يُقَالُ: يَا ابْنَ آدَمَ هَلْ رَأَيْتَ خَيْرًا قَطُّ؟ هَلْ مَرَّ بِكَ نَعِيمٌ قَطُّ؟ فَيَقُولُ: لَا وَاللَّهِ يَا رَبِّ. وَيُؤْتَى بِأَشَدِّ النَّاسِ بُؤْسًا فِي الدُّنْيَا مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، فَيُصَبَّغُ صَبْغَةً فِي

الْجَنَّةِ، فَيَقَالُ لَهُ: يَا ابْنَ آدَمَ هَلْ رَأَيْتَ بُؤْسًا قَطُّ؟ هَلْ مَرَّ بِكَ شِدَّةٌ قَطُّ؟ فَيَقُولُ: لَا وَاللَّهِ يَا رَبِّ، مَا مَرَّ بِي بُؤْسٌ قَطُّ، وَلَا رَأَيْتُ شِدَّةً قَطُّ). رواه مسلم.

واته: (انس)ى كورپى (مالك) (خوای لى رازى بيت) ده فرمويٓت: يىغه مېبرى خوا (صلى الله عليه وسلم) فرمويٓت: (به ختمه وترىنى كس له دۆزهخيه كان له رۆژى قيامه تدا ده هيٓنريٓت، يه كجار هه لده ژه نريٓت له ناگر پاشان پيى ده وترىٓت: نهى نهوى تاده م ئايا هه رگيز خيٓر و خوشيت ديٓووه، ئايا هه رگيز نيٓمه تى خوا به سهرتا تيٓپه رېووه؟ نه ويش ده ليٓت: نه به خوا نهى په روه دگار، ئينجا خيٓر له خونه ديٓوترىن كسيش له دونيادا له به هه شتیه كان ده هيٓنريٓت يه كجار له به هه شتا هه لده ژه نريٓت پاشان پيى ده وترىٓت: نهى نهوى تاده م ئايا هه رگيز ناخوشيت به خوتمه بينيوه، ئايا هه رگيز سه ختيى به سهرتا تيٓپه رېووه، نه ويش ده ليٓت: نه به خوا نهى په روه دگار، هه رگيز ناخوشيم له ژياندا نه ديٓوه، هه رگيز سه ختيم نه ديٓوه).

واته : خه‌لکی دۆزه‌خ هه‌موو ئهو چێژو خۆشیانه‌یان له بیر ده‌چیت که له ژبانی دنیادا بینویانه ، وه خه‌لکی به‌هه‌شت هه‌موو ئهو شته ناخۆشیانه‌یان بیر ده‌چیت که له ژبانی دنیادا توشیان بووه .

اللَّهُمَّ نَجِّنَا مِنَ النَّارِ، وَأَعِدْنَا مِنْ دَارِ الْحَزَنِ وَالْبَوَارِ، وَأَسْكِنْنَا بِرَحْمَتِكَ دَارَ الْمُتَّقِينَ الْأَبْرَارِ، وَاغْفِرْ لَنَا وَلِوَالِدِينَا وَلِجَمِيعِ الْمُسْلِمِينَ، يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمْ عَلَي نَبِينَا مُحَمَّدًا وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

باسی دووهم

هۆکاره کانی

چوونه دۆزهخ

أ- نهو هۆکارانهی که خاوه نه کهی یا خود بکه ره کهی نه
بازنه ی نیمان ده باته دهره وهو بیباوه پر ده بییتا پیی،
بهو هویه وه به هه تاهه تاییی نه ناگردا ده مینیتته وه.

الحمد لله رب العالمين وصلى الله وسلم على نبينا محمد واله
وصحبه والتابعين لهم يا حسان إلى يوم الدين.... أما بعد:

سو پاس بۆ ئەو خوا بهی که به هیتزو دهسه لاتداره به سهه
همه مو شتی کدا وتوانایی ودهسه لاتیشی روون و دیاره له هه موو
شتی کدا، سو پاس بۆ ئەو خوا بهی که نکه ونالهی نه خو شیشی
لی وون ناییت وده بیسی، جووله جوولی مندالی ناسکی
دایکی لی وون ناییی وده بیسی، دهسه لاتداره زله یزه کان
له هه مبهه ره ودا زه لیل و بی دهسه لاتن، هه ره چونی ویست بهو
شیویه بریارده دات به سهه تاوانبارو هه له کاراندا،
هه له بژاردنیش هه ره به دهسه تته و به دیار یکردنی هه له بژیراوانی
له پیغه مبهه ران (دروودی خویان لی بیت)، وه بریاری کوتایی
له نیتوان به نده کانی له روژی دوا بی هه ره لای تته و که به گویره ی
کرده وه کانیان پاداشتیان ده داته وه، تته وانه کهسانی لای راستن
وتته وانه ش کهسانی لای چه پ و دۆزه خین، ﴿وَلَوْ شِئْنَا لَآتَيْنَا كُلَّ
نَفْسٍ هُدَاهَا وَلَكِنْ حَقَّ الْقَوْلُ مِنِّي لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ
وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ﴾ [السجدة: ١٣] واته: تته گهر ویستبامان هه موو

که سیك به زۆر بهیینه سهر رپی هیدایهت نهوا هه‌می
 که سیكمان به زۆر ده‌هینایه سهر رپی راست وه‌هیدایه‌تمان ده‌دا
 نه‌گهر بمانویستایه ناوامان ده‌کرد به‌لام گفته‌که له‌منه‌ه
 جینگیربوه که ده‌بی دۆزه‌خ پریکه‌م له‌جنی وناده‌می .

نه‌مه‌ش نه‌ی خوینه‌ری به‌ریز حیکمه‌ت و کاردروستی
 خوی داناو زانایه له‌نیو به‌نده‌کانیدا، شوکر سوپاس
 وستایشی ده‌که‌م به‌گویره‌ی دروستکراوه‌کانی، وه‌ داوا
 کۆمه‌کی وه‌اوکاری لی ده‌که‌م وه‌کو نارامگرو خوراگران، و
 په‌نای پیده‌گرم له‌سزای دۆزه‌خ وتالی و ناسۆری تۆله‌ر سزای، و
 شاهیدی ده‌ده‌م که هیچ خویه‌ک شایسته‌ی په‌رستن نیه‌ جگا
 له‌ الله نه‌بیته‌، هه‌ر نه‌و پاشای حه‌ق و راست و ناشکرایه‌، و
 شاهیدی ده‌ده‌م که محمد نێردراوی راست و دروستی نه‌وه‌ به‌
 هه‌موو جیهانی ناردوه‌، سه‌لات و سه‌لامی خوا له‌سه‌ر نه‌و
 چوار هاوه‌له‌ جینشینه‌کانی و هه‌موو نالوبه‌یت و هاوه‌ل
 دۆسته‌برواداره‌کانی بیته‌، وه‌ له‌سه‌ر هه‌موو شوینکه‌وتوانی ت
 رۆژی درایی.

خوينه رانى يه كخوایه رستا؛ بزانی که چوونه دۆزهخ-
 خوایه نامان بدات- چند هۆكارو پالنه رىكى هەن که خوای
 میهره بان له کتیبه پیروزه کهیدا پرونى کردۆته وه له سه ر
 زمانى شیرین گۆی پیغه مبه ره که یشى ناماژى پیداهه، بۆ
 نه وهى خه لکی لى و رىابن و خویانى لى به دور بگرن: وه نه م
 هۆكارانه ش دوو جۆرن:

جۆرى يه که م: هۆكارگه لىك که خاوه نه کهى يا خود
 بکه ره کهى له بازنهى نىمان ده باته ده ره وه و بى باوه رده بى ت پى،
 به وه هۆبه ره به هه تاهه تابه لى له ناگرده ده مینى ته وه.

جۆرى دووه م: هۆكارگه لىك که خاوه نه کهى پى فاسق
 ده بى ت (موسلمانه چونکه باوه رى هه يه به لام فاسقه له به ر
 نه وهى تاوانى كى گه وه رى کردوه) شایه نى چوونه ناو دۆزهخ
 ده بى ت به لام به هه تاهه تابه نا.

ئىستا دىينه سه ر جۆرى يه که م و باسىان ده که ين:

* هۆکاری یه کهم: هاوبهش دانان بۆ خوا:

ئهوهش بریتیه له هاوهل بریاردان بۆ خوا له پهروهردگاریته
 (باوهرت وها بیتت که یه کیکی تر هه یه جگه له خوا یان له گه
 خوادا به شداره له دروست کردن و به پیره بردنی جیهاندا) یا
 خویهتی (واته په رستن و هاواریکردن و جوهره کانی تر بۆ جگه
 له خوا بکهیت) یان ناووسیفه ته جوان و به رزه کانی، به شیوه یه
 که بهنده برۆای و ابیتت خویه کی تره یه که به هیژوده سه لاتندار
 خاوهن بریارو زانستی په هایه وه کو خوا، ئه وه هاوبهش
 هه ره گه وهی بۆ خوا بریارداوه به شیوه یه که شایه نی مانه وه:
 هه یه له ناوناگری دۆزه خدا به هه تاهه تایی، خوی گه ور
 ده فرمویت ﴿إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ
 وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾ {المائدة: ۷۲} واته: چا
 بزانی که هه رکهس هاوبهش بۆ خوا بریاریدات ئه وا بيشك خ
 به هه شتی له سه ر حه رام ده کات وجی وشوینی ناگه
 وسته مکارانیش هه چ جوهره یارمه تیده ریکیان بۆ نیه و رزگار نابن

* هۆکاری دووهم: بیباوه ربوون به خوا یان به فریشته یهك
یان به کتیبییکی ناسمانی یان به رۆژی دوائی یا خود
به هه زاقه دهر

هه ركه سینك مل پێچی بکات له یه كێك له وانه واته
به درۆیان بزانیته یان دانی پێدانه نیته یان گومانی هه بیته،
ئه وه بیباوه ره و شایه نی مانه وه ی هه تاهه تاییه له ناگرده، خوای
گه ره ده فه رمویت ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَيُرِيدُونَ
أَنْ يُفَرِّقُوا بَيْنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَيَقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ
وَيُرِيدُونَ أَنْ يُتَّخِذُوا بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلًا﴾ (١٥٠) أُولَئِكَ هُمُ
الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُهِينًا ﴿النساء: ١٥٠-١٥١﴾
واته: ئه وانه ی كه بیباوه رن به خوارپێغه مبه ره كانی و ده شیان وه ی
له نیوان خوارپێغه مبه ره كانیدا فه رق و جیاوازی دانین ده ئین:
ئیمه باوه ر به هه ندیکیان ده كه یین وهه ندیکیشیان به جیی باوه ر
نازانین و ده شیان وه ی له و نیوه نه ده دا رێگه یهك بوخویان دیاری
بكه ن، بی دوودلی ئه وانه كافروخوانه ناسن وه ئیمه سزایه کی
ئابرو به رمان بو ئه و كافروخوانه ناسانه ئه ساده كردوه.

ههروهها دهفهرمویت : ﴿ إِنَّ اللَّهَ لَعَنَ الْكَافِرِينَ وَأَعَدَّ لَهُمْ
 سَعِيرًا (۶۴) خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا (۶۵) يَوْمَ
 نُقَلِّبُ وُجُوهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَا أَطَعْنَا اللَّهَ وَأَطَعْنَا الرَّسُولَ
 (۶۶) وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَ (۶۷)
 رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَهُمُ لَعْنًا كَبِيرًا ﴿ (الاحزاب: ۶۴-۶۸)

واته: بهراستی خوا نهفرینی له بیبرواکان کردوه ولههحهتهی
 خۆی دوری خستونهتهوه ناگریکی ههنگیرساوی زۆر
 سوتینههیشی بوئامادهکردوون، کهبههتا ههتابی دهبی لهویدا
 بیهننهوه دیاره لهویش هیچ دۆست ویارمهتیدههیتکیان دهست
 ناکهوی بهتابیهتهی لهپۆژیکدا که دهم وچاویان لهناو ناگری
 دۆزهخدا ئەم دیوونهودیوی پی دهکری تاجاک بپژی ودهلین: بریا
 بهفهرمانی خوامان کردبا و گوپرایهلی پیغهمبههیش باین،
 وهئهلین: پهروهردگارا! بیگومان نیمه فهرمانبهرداری
 سهرداروئاغاوگهورهکانمان بووین وگوپرایهلی نهوانمان کرد
 وئهوانیش رییان لی ههلهکردین وچهواشهیان کردین،
 پهروهردگاری نیمه! دوو هینده سزایان بده وئهفرینیکی زۆریان
 لیبکهو لهمیهرههانی خۆت زۆر دوریان بخرهوه.

* هۆکاری سییه م : دان پیدانه نان یا خود ملیچی کردن

له یه کیك له پینج پایه که ی ئیسلام

جاهه رکه سیك ئینکاری واجبیتی یه که خواپه رستی بکات یان شاهیدی دان به په یامی پیغه مبه ره که ی یان بلیت ئەم دینه بۆهه موو جیهان نه نیردراوه یان ئینکاری واجبیتی نوێژ یان زه کات یان رۆژوو یان حج بکات، ئەوه بیباوه ره چونکه به درۆخه ره وه ی خوا پیغه مبه رو یه که دنگی زانایانه، به هه مان شیوه ئەگەر که سیك ئینکاری ئەوه بکات که شیک یان کوشتنی که سیك خوا حه رامی کردبێ یان زیناودا وێن پیسی یان مه ی خواردنه وه یان هه رشتیکی تر که به تا شکره ده قی له سه ر هاتی ئه قورئان وه فرموده ی راست که حه رام وناپه وایه، ئەوا بیباوه ره چونکه به درۆخه ره وه ی خوا پیغه مه به ره، به لام ئەگەر که سیك تازه بویتته موسلمان و به نه زانینه وه ئەم شتانه بلیت ئەوا بیباوه رناییت پیی هه تا فیرده کریت پاشان نکۆلی لیده کریت.

* هۆکاری چوارهم: گالته‌کردن و سووکایه‌تی به‌خواو

دینه‌که‌ی یان پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی:

خوای گه‌وره ده‌فرمویت ﴿﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبَالَلهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ (۶۵) لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ ﴿﴾ {التوبة: ۶۵-۶۶} واته:

ئه‌گه‌ر لییان پیرسیت: سه‌باره‌ت به‌ گالته‌کردن به‌خواو نایه‌ته‌کانی و پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی ئه‌لین: به‌راستمان نه‌بووه به‌ئکو ته‌نها گالته‌وگه‌پمان ده‌کرد تۆش پیمان بلی: نایا گالته‌تان به‌خواو نایه‌ته‌کانی و به‌ پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی کردبوو؟ بلی: برووبیانوی بی جی مه‌هیننه‌وه چونکه پاش ته‌وه‌ی که‌باوه‌رتان هینا کافر بوونه‌وه.

گالته‌کردن و سووکایه‌تی و به‌سووک سه‌یرکردنی خواو پیغه‌مبه‌ره‌که‌ی و دینه‌که‌ی له‌گه‌وره‌ترین تاوان و سه‌رپیچیه‌کانه، پاک و بیته‌گه‌ردی بو خوا.

* هۆکاری پینجه م: جنیودان به خواو دینه که ی یان

پینغه مبه ره که ی:

ئه وه ش بریتیه له توانج لیدان و که م و کورتی دروستکردن بو

دین و نه فرات کردن و بیترلیه اتنه وه له بهرنامه که ی خوا.

شیخ الاسلام ابن تیمیه (ره همه تی خوی لیبت) ده لیت:

هر که سیک جنیو به خوا یان به پینغه مبه ره که ی بدات نه وا

بیباوه رده بیبت هر چه نده بشزانیت که نه و کاره حرامه یان

به حه لالی بزانیبت، هاوه لائمان (حه نبه لی مه زهب) ده لین:

ئه وه ی جنیو به خوا بدات بیباوه رده بیبت باهه گالته شه وه بیلیبت،

ئه مه ش رای په سه ندی گومانبره.

وه گیراوه ته وه له ئیسحاقی کوری راهه وه یه وه که زانایان

یه که دننگن له سه ر ئه وه ی که هر که سیک جنیو به خوا یان

پینغه مبه ر بدات یان به شیک له دینه که ی رده بکاته وه هر چه نده

دانیشی پیدابنیبت نه وا بیبروا ده بیبت وله دین ده چیتته ده ره وه،

ئیین ته ی میه دیسان ده لیت: حوکی جنیودان به هر

پینغه مبه ریک له پینغه مبه ران (علیهم السلام) که ناویان

له قورتان یان فهرمووده دا هاتوه به وهی که ئه و که سه
 پیغه مبه ره وه کو جنیودانه به پیغه مبه ره محمد (صلی اللہ
 علیه وسلم) و حوکمه که یشی بیباوه رپوونه وه کو پیشتر ناماژی
 بوکرا.

به لام جنیودان به که سانی تری جگه له پیغه مبه ران وه کو
 هاوه لان، نه گه ره مه به ست پیی جنیودان بی به خودی پیغه مبه
 له و ریگه یه وه چونکه هه ره که سیك به هاوه له که ی به راوره
 ده کریت و ده ناسریت، وه یا خود قسه وتن و بوهتان کردن به
 یه کیک له خیزانه کانی پیغه مبه ره (صلی اللہ علیه وسلم) به
 زینا و اوین پیسی دیسان بیباوه رده بی پیی چونکه ئه وه تانه دانه
 له خودی پیغه مبه ره (صلی اللہ علیه وسلم)، وه خوی گه وره
 ده فره مویت ﴿الْحَبِثَاتُ لِلْحَبِثِینَ﴾ {النور: ۲۶}.

واته: ژنانی پیس و ناپاک بو پیاوانی پیس و ناپاکن.

* هۆکاری شه‌شه‌م : کارکردن و حوکم کردن به جگه‌له قورنان و به‌رنامه‌ی خوا و بر‌وای و ابیّت که نه‌و یاساو ده‌ستوره دانراوه له‌حه‌قه‌وه نزیک‌تره و گونجاوتره بۆ خه‌ئک، یان وه‌کو به‌رنامه‌و دینی خوا وایه‌ویه‌کسانه یا خود بلیّت دروسته نیش به‌مه‌ش بکریّت له‌گه‌ل قورناندا :

جا هه‌ر که‌س بیروباوه‌ری و ابیّت و حوکم به‌جگه‌ له‌ ناینی خوا بکات نه‌وا بیباوه‌ره، به‌به‌لگه‌ی نه‌م نایه‌ته که خ‌وای گه‌وره ده‌فه‌رمویّت ﴿وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ﴾ {المائدة: ۴۴} واته : هه‌ر که‌سی به‌ر کتیب و به‌رنامه که خوا نارد و ویه‌تی حوکم و بریارنه‌دات، ئیتر له‌به‌ر نه‌وه بی که‌به‌که‌م و کورتی بزانی، یان هه‌ر بر‌وای پیی نه‌بی، و دیان له‌به‌ر هه‌ر هۆیه‌کی تربیّت، نه‌وا کافر و بیباوه‌ره و له‌دینی خوا ده‌چیته ده‌ره‌وه.

به‌هه‌مان شیوه‌ نه‌گه‌ر که‌سیک بر‌وای و ابیّت که کارکردن و په‌یره‌وی کردن له‌ به‌رنامه‌ی تر باشته له‌به‌رنامه‌ی خوا یا خود وه‌کو نه‌و وایه‌و دروسته کاری پیبکریّت، نه‌وا بیباوه‌ره

هه‌رچهنده کار به‌به‌نامه‌که‌ش نه‌کات، چونکه نه‌وکه‌سه‌ئه،
 نایه‌ته‌ی خوا به‌درو ده‌خاته‌وه که ده‌فه‌رمویت ﴿وَمَنْ أَحْسَنُ مِمْ
 اللَّهُ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ﴾ {المائدة: ۵۰} واته: جا ده‌بی بریاره
 حوکمی کێ باشترو جوانتربی له‌حوکم و فه‌رمانی خوا بو نه‌وانه‌ی
 که هیچ شک و گومانێکیان نیه‌و ته‌هلی یه‌قینن. وه‌هه‌روه‌ها
 نایه‌تی ﴿وَمَنْ لَمْ يَحْكُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُم
 الْكَافِرُونَ﴾ {المائدة: ۴۴}.

* هۆكاری جه وتهم: دوروویی :

که نه وهش بریتیه له وهی که سیک به دل ییروا بیت به لام به
 روالهت وا خوی ده رخات که موسلمانه یان به کرده وه یان به
 گوفتاری، خوی گه وه ده فه رمویت ﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ
 الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا﴾ (النساء: ۱۴۵) واته:
 به راستی دورووه کان له چینی هه ره خواره وهی ناگری دۆزه خدان
 تۆش هه رگیز ناتوانیت هیچ یارمه تیده ریتکیان بو په یدابکه ی.
 وه نه م گروپ و کۆمه له یه تاوان و سه رپیچیه که یان له وهی پیشت
 گه وره تره، هه ربۆیه سزاو ناره حه تیه که یان سه خترو به تازارتیه،
 له چینی ژیره وهی ناگردان نه وهش له بهر نه وهی جوړی
 بیباوه ریه که یان کۆکه ره وه یه له نیوان بیباوه ری فریودان
 و گالته کردن به خواو به نایه ته کانی و پیغه مبه ره که ی، خوی
 گه وره ده رباره یان ده فه رمویت :

﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَا هُمْ بِمُؤْمِنِينَ
 (۸) يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَمَا يَخْدَعُونَ إِلَّا أَنفُسَهُمْ وَمَا
 يَشْعُرُونَ (۹) فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ

أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ (۱۰) وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ قَالُوا إِنَّمَا نَحْنُ مُصْلِحُونَ (۱۱) أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ الْمُفْسِدُونَ وَلَكِنْ لَا يَشْعُرُونَ (۱۲) وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُوا كَمَا آمَنَ النَّاسُ قَالُوا أَنُؤْمِنُ كَمَا آمَنَ السُّفَهَاءُ أَلَا إِنَّهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ وَلَكِنْ لَا يَعْلَمُونَ (۱۳) وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنُوا وَإِذَا خَلَوْا إِلَىٰ شَيَاطِينِهِمْ قَالُوا إِنَّا مَعَكُمْ إِنَّمَا نَحْنُ مُسْتَهْزِئُونَ (۱۴) اللَّهُ يَسْتَهْزِئُ بِهِمْ وَيَمُدُّهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿البقرة: ۸-۱۵﴾.

واته: لهو خه لکانه دا کهسانیک هه ن ده لێن: باوه رمان به خواو به پرۆژی درایی هه یه که چی درۆ ده که ن و برپوایان نیه، به لکو ده یانه وی ئیوه فریوبده ن و ورده ورده لیتان نزیک بینه وه و له دژتان پیلان بگێرن و پشێوی بخرنه ناوتانه وه و پرێزه کانتان تیک بدن* نه وانه به نیازی خۆیان ده یانه وی فیل و ته له که له گه ل خواداو نه و که سانه دا بکه ن که برپوایان هیناوه به لام له راستیدا ته نها له گه ل خۆیاندا فیل ده که ن و خۆیان ده خه له تینن له حالیکدا هه ستیش به و راستیه ناکه ن* دلپان ده درو نه خۆشی و چه سوودی و گومان ناپاکی تیدایه جا خواش

رۆژ له دواى رۆژ دهر دو نه خوشيه کانی زياد کردن جگه له وهش
 سزايه کى سهخت و ئيش پينگه يه نهريان بو ههيه له بهر نه وه که
 درۆيان کرد * وه کاتى پينان بگوتى: گيره شيوينى و تاشووب
 و خراپه کارى له م ولات و زه ويه دا مه کهن ده لىن: هه رگيز ئيمه
 گيره شيوين و تا زاوه چى نين، به لکو ئيمه هه ر چا کسازو
 ريكخه رى کارى چا ک و باش بوينه * و شياربن! که به راستى
 هه رته وانن موفسيد و خراپه کارو گيره شيوين به لام به هوى لوت
 به رزيانه وه به خويان نازانن و هه ستيش نا کهن که نه نجامى نه و
 درۆيانه هه ر دهرته که وى * وه کاتى پينان بگوتى: ده سا
 ئيه وهش وه کو نه و مه ردمه ئيمانداره، ئيمان و باوه ريكى
 راسته قينه بينن ده لىن: جا تا يا ئيمه ش وه که نه و خه لکه گيل
 و نه فامانه بر و ايئين، خه لکينه چا ک بزائن! که نه وانن گيل
 و نه فامى راسته قينه به لام به خويان نازانن * نه و در و وانه کاتى
 تووشى نه وانه نه بن که باوه ريان هيناو، بو فریودانى ئيمانداران
 ته لىن: ئيمه ش وه که ئيه باوه رمان هيناره و موسلمانين!! وه
 کاتى کيش ده گه نه لای فه رمانده شه ياتينه کانيان ده لىن: له

راستیدا ئیمه له گهڵ بهرنامهو بیروباوهری ئیوه داین وه ئیمه
 ههر گالتهیان پینده کهن* با نهوانه ههر قسه بکهن، بهراستی
 خوای بالادهست گالته بهوان ده کات ویهک دوو رۆژی مۆله تیان
 ده دات تا پتر خویان به دبهخت بکهن وله سه رکیشی ولاریی
 خویاندا سهرگهردان بن.

وه ههروهها گومان کردن لهوهی خوا دایبه زاندوه، هه رچه نده
 بهرووکesh وا پیشانی خه لکی بدات که برواداره، خوای گه وره
 ده فهرمویت ﴿إِنَّمَا يَسْتَأْذِنُكَ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
 وَارْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ﴾ (التوبة: ۵۰) واته:
 هه میشه ههر نهوانه داوای مۆله تت لیده کهن- نه چنه جیهاد-
 که بروایان به خواوبه رۆژی دوایی نیه وله راستی دینی
 نیسه لامیش دوودلن و بهرده وامیش له دوودلی خویاندا
 سهرگهردانن و ده تلینه وه.

وه ههروهها پیناخۆش بوونی حوکی خواو پینغه مبه ره که ی (صلی
 الله علیه وسلم)، بویه ده فهرمویت ﴿أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ
 أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ وَمَا أَنْزَلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ

يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا (٦٠) وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُودًا ﴿٦١﴾ (النساء: ٦٠-٦١) واته: ئهري ئهوانهت نه ديوه وا ده ليين باوهريان هديه بهو بهرنامهو قورئانهيه دابه زينراوه بوټ و بهو په يامهش پيش تو دابه زينراوه باورده كهن ده يانه وي بو برينه وهى داواو كيشه كانيان بچنه لاي تاغوت و بهرنامه شه يتانيه كان؟! له كاتيكدا فرمانيلن پيدر ابو بهو بهرنامه شه يتانيانه باورنه كهن و كارنه كهن وشه يتانيش ده يه وي گومرايان نكات به گومرا كرنىكى يه كجار دوورو بى سنور* كاتيكيش بهو دوپروانه بگوتري: وهرنه لاي نهم بهرنامهو شه ريعه ته خوا دايبه زاندوه، وهرنه لاي نهم په يامبه رى خويبه تا كيشه كه تان بو بپرېته وه، كه چى دوپروه كان ده يينى به توندى پروت لى وهرده گيرن رقه تيش بهو بهرنامهو برپاره ي تو رازى نابن!

وه ههروه‌ها پێناخۆشبوونی سه‌رکه‌وتن و ده‌رکه‌وتنی ئیسلام و موسلمانان و دلخۆشبوون به زه‌لیل بوون و سه‌رشۆرپوونیان، خوای گه‌وره ده‌فرمویت ﴿إِنْ تُصِيبَكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِيبَكَ مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرًا مِنْ قَبْلُ وَتَوَلَّوْا وَهُمْ فَرِحُوا﴾ {التوبة: ۵۰} واته: نه‌گه‌ر چا‌که‌یه‌کت ده‌سکه‌وت واته: له‌جه‌نگێ‌کدا سه‌رکه‌وتن سه‌رکه‌وتنی و لاتنی پۆم- گه‌لی بێ‌تا‌هت ده‌بن و پێیان ناخۆشه، خۆ نه‌گه‌ر به‌لایه‌کت تووش بێی و تێک‌بشکێن نه‌لێن: ئێمه هه‌ر به‌رله‌مه ئیحتیاتی خۆمانمان و هه‌رگرت و باشبوو نه‌چووینه‌ غه‌زاکه، هه‌تا ئێمه‌ش تووشی نه‌م تێکشانه بێن و به‌دلشادی و خۆش‌حالی‌وه پشت له پێغه‌مبه‌ر ده‌که‌ن (صلی الله علیه وسلم) و ده‌چن به‌رپی خۆیاندا. وه یاخود له‌نایه‌تێکی تردا ده‌فرمویت ﴿هَآأَنْتُمْ أَوْلَاءُ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَقَوْكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُؤْتُوا بَغِیْظِكُمْ إِنْ أَلَّهَ عَلَیْمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ﴾ (۱۱۹) إِنْ تَمَسَسْتُمْ حَسَنَةً تَسُؤْهُمْ وَإِنْ

ثُصِبْكُمْ سَيِّئَةً يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١١٩-١٢٠﴾

واتە: ئاگادار بىن ئەي كۆمەلى باوەرداران! ئىسۈە دورۈۈە كانتان خۆشەۋىت كەچى ئەۋان قەت ئىۋەيان خۆش ناۋىت، ئىۋە باۋەرتان بە كىتەبە كەي خۆتان ۋە كىتەبە كەي ئەۋانىش ھەيە كاتىكىش پىتان بگەن بە دورۈۈۈى ۋە ناپاكي خۆيان دەلىن: باۋەرمان ھىناۋە كەتەنیا دەكەون ۋە لىتان دورۈدە كەۋنەۋە لەبەر رقى خۆيان سەرپەنجەيان دەگەزن ۋاتە زۆر رقىان لىتانە، ئەي پەمبەر (صلى الله عليه وسلم) بلى: دەك بەۋ دەردورقەتانەۋە بمرن چونكە ھەر نىعمەتى خۆي تەۋاۋ دەكات بۆ مۇسلمانان بەراستى خوا بەۋ نەينىيەى نار دالىان زۆرزانايەۋ ئەزانى چ پىلاننىك بەرانبەر بە مۇسلمانان لەسنگياندايە * ئەگەر چاكەۋ خىروسەر كەۋتەنىك تۈۈش بىي پىيى نارەجەت دەبن ۋاخەفەت ۋە ھەراقى زۆرى پىدەخۆن خۆئەگەر نارەجەتى ۋە ناخۆشە گتەن تۈۈش بىي ئەۋان پىيى كەيف خۆش دەبن، ئەگەر ئىۋە ئەي مۇسلمانان! لەبەرانبەر ھەر نارەجەتەك بىتە رىتان بە نارام بىن

هه‌روه‌ها خۆشویستنی دوژمنانی ئیسلام و سه‌رانی
 کوفروییاباوهری و به‌باشه‌باسکردنیان و بلاوکردنه‌وه‌ی بۆچوون
 و باره‌ری دژبه ئیسلامیان، خوای په‌روه‌ردگار ده‌فه‌رمویت ﴿أَلَمْ
 تَرَىٰ إِلَىٰ الَّذِينَ تَوَلَّوْا قَوْمًا غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مَا هُم مِّنْكُمْ وَلَا
 مِنْهُمْ وَيَخْلِفُونَ عَلَىٰ الْكُذِبِ وَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾ {المجادله: ١٤} واته: ئایا
 سه‌یری ئه‌وانه‌ت نه‌کرد دۆستایه‌تی نه‌ته‌وه‌یه‌کیان کرد که‌خوا
 غه‌زه‌بی لینگرتوون، نه‌و دو‌رووانه‌ نه‌له‌ئیه‌ن نه‌له‌وانیشن،
 به‌لکو خه‌لکیکی بیبارن و قسه‌ی ئیسه‌ ده‌بن بۆ نه‌وان
 سویندیش له‌سه‌ر درۆ ده‌خۆن خۆشیان نه‌زانن درۆزن.

هه‌روه‌ها تانه‌دان له‌موسلمانان و به‌که‌م سه‌یرکردنی
 عیباده‌تیان، خوای گه‌وره‌ ده‌فه‌رمویت ﴿الَّذِينَ يَلْمِزُونَ
 الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا
 جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ اللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ
 أَلِيمٌ﴾ {البقره: ٧٩} واته: نه‌و دو‌رووانه‌ش ته‌وس و په‌خنه‌ له‌و
 موسلمانانه ده‌گرن که‌به‌دل و گه‌مان سه‌ده‌قه‌ئه‌که‌ن، وه‌ته‌وس
 له‌وانه‌ش ده‌گرن که‌هه‌ر نه‌وه‌ له‌ئایاندا هه‌یه، به‌ده‌ر له‌تانه‌وه

تەشەرە كەيان گالتەشيان پى ئەكەن جا لەبەرانبەر ئەوە خوايش مەسخەرە بەوان دەكات و سزايە كى بەئىشيشيان بۆ هەيه .

ئەوان رەخنەو تەشەريان لەموسلمانە كۆششكاروبەخشەرەكان دەدا بەوہى كەبۆ ريبا دەيكەن وە تانەشيان لەوانە دەدا كەتوانايان كەمە بە كەموكورتى و كەم تەرخەم .

وہ هەر وہا بە كەم سەير كەردن و سووك بىنىنى دوعا و پارانەوہى موسلمانان، وە كو دەفەر موى ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ اللَّهِ لَوَّا رُءُوسَهُمْ وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ﴾ {المسافرون: ۵} واتە: كاتى پىيان بگوترى: وەرن بۆلای پىغەمبەرى خوا تا داواى لىبوردنتان بۆ بكات سەريان بانە دەن و گالتەشيان لىدى! و دەيانىنى پشت هەل ئەكەن - لەبەر كىريان - خۆشيان بەگەرە ئەزانن بىنە لای پىغەمبەر (صلی اللہ علیہ وسلم) .

هەر وہا تەمەلى و لەش قورسى لەنوێژدا، وە كو دەفەر موى ﴿إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كَسَالَى يُرَأَوْنَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا

قَلِيلًا ﴿النساء: ١٤٢﴾ واته: بینگومان دورووه دهغه له کان به خه یالی خاویان ده یانه وی فیل له خوا بکن و بیخه له تینن! ئه و بره ملکه چی و به رفه رمانه شیان هه ربۆ ئه وه یه، به لام خوا خه له تینه رو ته فرده دهری نه وانه، فروفیتله که یان زۆر به ئاسانی پووچه له ته کاته وه و سه رناگرن هه رکه ده چن بۆ نوێژکردنیش ده بیسی به ته وه زه لی راست ده بنه وه وه له دستن، له به رانه ر خه لکه ها روپامایی ده که ن و بۆ رو بیسی نوێژده که ن تا پێیان نه ئین کافرن زۆر که میشیان یادی خوا ده که ن.

پهغه مبه ری خوا (صلی الله علیه وسلم) ده فره مویت: " اَثَقَل الصَّلَاةُ عَلَى الْمُنَافِقِينَ صَلَاةُ الْعِشَاءِ وَالصَّلَاةُ الْفَجْرِ " واته: قورسترین نوێژ له سه ر دورووه کان نوێژی عیشاو به یانیه.

وه هه روه ها به کیکی تر له نیشانه کانی تری دوروویی بریتیه له نازاردانی خوا پێهغه مبه ر و برواداران، وه کو ده فره مویت ﴿وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أذُنٌ قُلْ أذُنٌ خَيْرٌ لَكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيُؤْمِنُ بِالْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ ﴿التوبة: ٦١﴾ واته: له ناو دورووه کانه

خه لکی وا هدی به قسه ی نابه جی پیغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم) نازارده دات وه به پیغه مبه ر ده لئین: خوش باوهر و گوی له مشتته واته گوی بو هه موو قسه یه ک ده گری، بلی تنها گوی له چاکه یه ک ده گری قازانجی ئیوه بیت گوی هه ربو قسه ی راست و خیره گری، باوهری کاملی به خوا هدی وهه رچی بفرموی پیاده ی ده کات وهه موسلمانه کانیش باوهرده کات وهه زهی ومیهره بانیشه بو نه وانته تان بروایان هیناوه چونکه رینمایى خیریان ده کات، نه وانته ش که پیغه مبه ری خوا نازارده دن سزایه کی ئیش پیگه یه نه ریان بو هدی.

وه یاخود له نایه تیکی ترده ده فرمویت ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا﴾ (۵۷) وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدِ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿الاحزاب: ۵۷-۵۸﴾ واته: به راستی نهه که سانه ی نازارته زیه تی خواو پیغه مبه ره که ی ده دن واته: سه ریچی له فرمانه کانیان ده که ن، خوا له دونیاو له قیامه تدا نه فرینی لیکر دوون وله میهره بانى خو ی دووری خستوونه ته وه و

سزایه‌کی زۆر سوککه‌ری بۆ ئاماده‌کردوون، وه ته‌واته‌ش که‌به
 تازاری پیاوانی ئیمانداروژنانی برودار ده‌ده‌ن بۆ هیچ تاوانی‌ک
 کردی‌تیا‌ن بی‌گومان ته‌وانه‌ د‌رۆو بوه‌تان گوناحی ئاشکرایان
 هه‌لگرتوه‌.

خوینه‌ری خۆشه‌ویست: ته‌مانه‌ی که‌ رابوردو باسکران
 کۆمه‌لیک له‌نیشانه‌کانی د‌رپووی بو که‌ ناماژه‌مان پیکرد،
 بۆ ته‌وه‌ی لییان ووریابین و ده‌روونی خۆمانی لی پاکژ بکه‌ینه‌وه‌.
 اللهم أعِزنا من النفاق، وارزقنا تحقيق الإيمان على الوجه الذي
 يرضيك عنا، واغفر لنا ولوالدینا وجميع المسلمين يا رب
 العالمین، وصلى الله وسلم على نبينا محمد وآله وصحبه
 أجمعین.

باسى سى يەم

لە جۆرەكانى تىرى ھۆكارى چوونە دۆزەخ

نەو ھۆكارانەى كە خاوەنەكەى پىي فاسق دەبىت (موسلمانە
چونكە باوەرى ھەيە بەلام فاسقە لەبەر نەوھى تاوانىكى
گەورەى كردووھ) شاينى چوونە ناو دۆزەخ دەبىت بەلام
بەھەتاھەتايى نا.

سوپاس وستایش بو ئهو خواپه ی که هه موو
 دروستکاره کانی به هیزو دهسه لاتی به دی هیناوو نه فراندووو،
 وه حیکمهت و کاردروست خویشی تییناندا ده رختووو و پیشانی
 داوه، وه تهواری دروستکاره کانی به لگه و نیشانه ن له سه ر
 تاکییتی ویه کخوایی په روه ردگار، شوکرو سوپاسی ده که م له سه ر
 ئه وه ی یارمه تی چاکه کاران ده دات بو زیاتر چاکه کردن
 وده ستیشی والا کرده بو تۆبه کاران و سه ریچیکاران بو ئه وه ی
 لییان خوش بیته و بیانبوریت. وه درودسه لامیش له سه ر کوتا
 پیغه مبه ر (ﷺ) که ئه و رینامیی کردوین و ریگه ی راستی پیشان
 داوین، وه له سه ر هاوه لآن وشوینکه وته چاکه کانی تا رۆژی دوابی.
 خوینه رانی چاکه خواز: له باسی یه که مدا هندیك له و
 هۆکارانه باسکران که ده بیته هۆی چوونه دۆزه خ
 و به هه تاهه تایی مانه وه تییدا، وه ئیستا به پشتیوانی خوای
 میهره بان دینه سه ر باسکردنی چهند هۆکاریکی تر که
 خاوه نه که یاخود بکه ره که ی شایسته ی چوونه دۆزه خ ده کات
 به لام به بی مانه وه ی هه تاهه تایی تییدا.

* هۆکای یه کهم : نازاردانی دایک و باوک :

نازاردانیش تهوهیه نهو په یوهندیه خو شه ویستی دی که ده بیته به جی بهینریت ده برپریت و ناگه یه نریت، یان خراب هه لسوکه وت کردن به رانبه ریان به ووته یان کردار، خوای گه و ره ده فرمویت **﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُمَّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا﴾** (٢٣) **وَاخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا** {الإسراء: ٢٣-٢٤} واته: په روهرد گارت برپاری داوه و هسه ته تی کرد که: ده بیته هه رخوی په رستن، فرمانیدا که: ده بیته له گه ل دایک و باوکدا چاکه بکه ن، جا هه رکات یه کیکیان یان هه ر دوکیان تووشی پیری و لاوازی بوون هه رگیز نه که بیت و شه یه کی بیزاریان پیته بلیت ته نانه ت به رانبه ریشیان ئوفیش مه که، و هه رگیز پیانا هه لمه شاخی و به سه ریاندا مه نه ریته و هه میشه ش به ووشه ی نه ده ب و ویلی جوان قسه یان له گه ل بکه * به بالی ره حمه ت و میهره بانیان بو بیتنه خواری و به رانبه ریشیان هه میشه خوت

كەم و بېچوك بگره و نزا بكه و بلى: پەرورده گارى من! هەروره كو
 ئەوان بەشلكى و بەبچوكى لەلەدارى منيان كردد و پەحميان
 پيكردم دەسا توش لەم پىرى و كەنەفت بوونه ياندا پەحميان پى
 بكه و ميهره بانبه لەگەليان.

وہ گھروہا دہ فرمویت ﴿أَنْ أَشْكُرُ لِي وَلِوَالِدِيكَ إِلٰهِي
 الْمَصِيرُ﴾ (القمان: ۱۴) واتە: ئەى مرۆڤ بەردەوام سوپاسى من بکە
 لەسەر نىعمەتە گانم و سوپاسى باوک و دایکىشت بکە لەسەر ئەو
 ھەموو ئەزىزەت و نازارە لە پىناوێ تۆدا چەشتور يانە، وە
 گىرمانە و دەشتان ھەر بۆ لای منە. دواى زىندوو بوونەو.

وہ پيغمبەرى تىيازىز (صلى الله عليه وسلم) دہ فرمویت:
 "ثَلَاثَةٌ قَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الْجَنَّةَ مَدْمِنُ الْخَمْرِ وَالْعَاقُ لِوَالِدَيْهِ
 وَالذَّبُّوْتُ الَّذِي يُقْرَأُ الْحَمْدُ فِي أَهْلِهِ" (رواه أحمد والنسائي) واتە: سى
 تاقم ھەن خوا بەھەشتى لەسەريان حەرام كرددووہ نەوانيش:
 كەسيك كە خورى گرتووہ بە مەى خواردنەوہو، وە كەسيك
 نازارى دايك و باوكى بدات، كەسيكى ناكەس بەچە (گەراد) كە
 رازىبە بە خراپەو داوین پيسى مال و خىزانى.

* هۆکاری دووهم: برینی سیله‌ی رەحم:

ئەوێش بریتیه‌ له‌وه‌ی که‌ که‌سیک‌ په‌یوه‌ندی‌ بپه‌چریت‌ له‌ گه‌ڵ‌ خزمانیدا‌ له‌و‌ مافه‌ی‌ که‌ هه‌یانه‌ له‌ گیانی‌ و مائی،‌ له‌ جوبه‌ی‌ کورپی‌ موته‌یمه‌وه‌ (رەزای‌ خوای‌ لیبیت)‌ ده‌گه‌ریته‌وه‌،‌ که‌ پینغه‌مبه‌ری‌ خوا (صلی‌ الله‌ علیه‌ وسلم)‌ ده‌فرمویت‌ "لا‌ یدخل‌ الجنة‌ قاطعاً"‌ واته‌:‌ ئەو‌ که‌سه‌ی‌ سیله‌ی‌ رەحم‌ و به‌زه‌یی‌ بریت‌ ناچیتته‌ به‌هه‌شته‌وه‌.

ئەبوهوره‌یره‌ ده‌گه‌ریته‌وه‌ که‌ پینغه‌مبه‌ر (صلی‌ الله‌ علیه‌ وسلم)‌ ده‌فرمویت‌ "إِنَّ الرَّحِمَ قَامَتْ فَقَالَتْ لَهِ عَزَّ وَجَلَّ: هَذَا مَقَامُ الْعَائِدِ بِكَ مِنَ الْقَطِيعَةِ قَالَ: نَعَمْ أَمَا تَرْضَيْنَ أَنْ أَصِلَ مَنْ وَصَلَكَ، وَأَقْطَعَ مَنْ قَطَعَكَ؟ قَالَتْ: بَلَى، قَالَ: فَذَلِكَ لَكَ"‌ پاشان‌ پینغه‌مبه‌ری‌ خوا‌ فرمووی:‌ گه‌ر‌ ویستان‌ ئەم‌ ئایه‌ته‌ بخویننه‌وه‌ ﴿فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتَقَطُّوا أَرْحَامَكُمْ﴾ (٢٢)‌ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ ﴿عهد: ٢٢-٢٣)‌ واته‌:‌ جا‌ نه‌ گه‌ر‌ ئیوه‌ له‌ فرمانی‌ خوا‌ لاری‌ بکه‌ن‌ و گوی‌ به‌ جیهاد‌ نه‌ده‌ن‌ ئایا‌ سه‌ره‌نجامی‌ هه‌ر‌ ئەوه‌

ناییت که فه سادو گیره شیوینی و خوین رشتن لهزه ویدا بهرپابکه ن؟ وهه رچی په یوهندی خزمایه تی هه یه بیپن و به جیتی نه هینن! نانه وانه که سانیکن که خوا نه فرینی لی کردوون وله ره همه تی خوی بیبه شی کردوون ئینجا که ری کردوون و کوپرای هیناوه به سه رچاویاندا.

به داخه وه نه مرۆ زۆریک له موسلمانان بیناگان له ههستان به ئهرك و مافی دایک و باوک و خزمان و په تی رهحم و بهزه بیان له گهله خزماندا بریوه، وه بیانوی هه ندیکیان نه وه یه که خزمانی سهردانی ناکه ن بویه نه میش سهردان ناکات، وه نه م بیانوه سوودی نیه و وه رناگیریت چونکه نه گه سهردان نه کات هه تا سهردان نه کریت نه و سهردانه که بو خوا نیه و به لکو وه کو قه رزدانه وه یه که و به رانه رکییه، عه بدولای کوری عه مری کوری عاص (رهزای خویان لییت) ده گیریتته وه، که پیغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم) ده فرمویت " لیس الواصلُ بالمکافأ ولكن الواصل الذي إذا قُطعت رِجْلُهُ وَصَلَهَا".

واته: سهردانکردنی خزمان په‌یوه‌ندی خزمانه‌تی ته‌وه‌ نیه‌ که به‌رانبه‌رکی بیټ، به‌لکو گه‌یه‌نهری په‌یوه‌ندی خزمانه‌تی ته‌وه‌یه‌ که نه‌گهر ته‌و پچرانندی تو سهردان بکه‌ی.

وه ته‌بو هوره‌یره ده‌لیت: "أَنَّ رَجُلًا قَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّ لِي قَرَابَةً أَصْلُهُمْ وَيَقْطَعُونِي وَأَحْسَنُ إِلَيْهِمْ وَيَسْتُونُ إِلَيَّ، وَأَحْلَمُ عَلَيْهِمْ وَيَجْهَلُونَ عَلَيَّ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «إِنْ كُنْتَ كَمَا قُلْتَ فَكَأَنَّمَا تُسْفَهُمُ الْمَلَّ، وَلَا يَزَالُ مَعَكَ مِنَ اللَّهِ ظَهِيرٌ عَلَيْهِمْ مَا دُمْتَ عَلَى ذَلِكَ" (رواه مسلم).

واته: پیاویک ووتی ته‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا خزمانی‌کم هه‌یه‌ سه‌ریان لی ده‌دهم ته‌وان سه‌رم لی ناده‌ن، چاکه‌ کارم بۆیان ته‌وان خراپه‌ کارن به‌رانبه‌رم، سه‌برو خۆراگرم له‌سه‌ریان به‌لام ته‌وان نه‌فامی به‌کار دینن به‌سه‌رما، پیغه‌مبه‌ریش فه‌رمووی: نه‌گهر به‌و شیوه‌یه‌ بووی که ووتت ته‌وا وه‌کو ته‌وه‌ وایه‌ تو خۆله‌میشتی گهرم بکه‌یت به‌ده‌میاندا.

یان) به‌هه‌میسه‌یی پشتگیرو پشتیوانی خواپیست له‌گه‌لدايه به‌سه‌ریاندا تا به‌و شیوه‌یه‌ بیټ).

* هۆکاری سییه م : خواردنی ریبیا :

خوای گه و ره ده فه رمویت ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَأْكُلُوا الرِّبَا
 أَضْعَافًا مُضَاعَفَةً وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ (۱۳۰) وَاتَّقُوا النَّارَ
 الَّتِي أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ (۱۳۱) وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ
 تُرْحَمُونَ ﴿آل عمران ۱۳۰-۱۳۲﴾ واته : نهی نه وانهی باوهرتان
 هیئاوه! سوو، چین له سه ر چین مه خۆن و وهی مه گرن وهک
 سه رده می نه فامی، ده سا له خوا بترسن وله نافه رمانی خۆتان
 بیاریزن به شکو به ختیار بن و بیبه نه وه، وه له و ناگرهی بو
 بیباوه ران ناماده کراوه خۆتان بیاریزن، گوئیارییه لی
 خوا پیغه مبه ر بکه ن، به تاییه ت له سوو خۆتان بیاریزن به لکو
 به ره حمه تی خوا بکه ون.

وه خوای گه و ره هه ره شهی سه خت ده کات له و که سانه ی که
 ده گه رینه وه بو ریبیا خواردن له پاش نه وهی ناموژگاری و
 ناگاداری خوای پیگه یشت له سه ر خراپی و حه رامیته ی ریبیا،
 هه ره شهی ناگری لی ده کات و ده فه رمویت ﴿الَّذِينَ يَأْكُلُونَ الرِّبَا لَا
 يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ

قَالُوا إِنَّمَا الْبَيْعُ مِثْلُ الرِّبَا وَأَحَلَّ اللَّهُ الْبَيْعَ وَحَرَّمَ الرِّبَا فَمَنْ جَاءَهُ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَانْتَهَى فَلَهُ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ وَمَنْ عَادَ فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿۲۷۵﴾ البقرة: ۲۷۵ واته: نهو كه سانهی كه سوو دهخون كه له گۆرده نریین و پاشان زیندوو نه کرینه وهو راست دهبنه وه وا راست نه بنه وه هدر ده لیبی شه یاتینی دهستی لی وه شاندون، چونکه له دونیادا ده یانگوت: مامه له و کریین و فروشتنیش ههروه کو مامه له کردن به سوو وایه واته ههردوو کیان به لای نه وانه وه یه کسانن چونکه نه وان باوه ریان به حه رام و حه لال نیه، خوایش کریین و فروشتنی رتییدا وه سوویشی حه رام کردوو ئینجا ههر که سیتک نامۆژگاری پهروه دگاری بو هات و به گویشی کردو وازی له سوو خواردن هیئا ئیتر ئیستا له سوویتک که له بهرا خواردوو یه تی چارپۆشی نه کری چونکه نه وه پیتش حه رام بوونی بووه له مه و دوایش حه والهی لای خوا ده کری نه ویش بوی هه یه لیبی خوش بیست، ههر که سیش پاش | نه م بریاره گه رایه وه بو سوو خواردن ده بنه یارو هاوړتی ناگر و به هه تاهه تاییش تییدا نه میننه وه چونکه ریبایان به حه لال زانیوه و به وهش کافر بوون.

* هۆکاری چوارهم : خواردنی مائی هه تیوان و یاری

پێکردنی :

خوای گهوره ده فەرمویت ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا
إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا﴾ (النساء: ۱۰) واته :
ئهو كه سانهی كه به ستم و ناههق مال و سامانی مندا لانی
هه تیوو بی باوك ده خۆن بێگومان ته نهها ناگر ده كه نه سك و
رگیانه وه به زووبیش ده خڕینه ناو ناگریکی زۆر گه رم و به گری
دۆزه خه وه .

وه هه تیویش ته وه یه كه پێش ته وه ی بالغ بیته باوكی بمریت .

* هۆکاری پینجه م : شایه تیدانی درۆ :

له عبدالله ی كورپی عومره وه گێرپراوه ته وه كه پێغه مبه ری
خوا (صلى الله عليه وسلم) ده فەرمویت " لَنْ تَزُولَ قَدَمُ شَاهِدِ
الزُّورِ حَتَّىٰ يُوجِبَ اللَّهُ لَهُ النَّارَ " (۴) واته : له رۆژی دوا ییدا

رواه ابن ماجه والحاكم وقال: صحيح الإسناد. هذا تساهل من الحاكم رحمه الله
والصواب أنه ضعيف الإسناد جداً، لكن روى الإمام أحمد ما يؤيده بسند رواته
ثقات غير أن تابعيه لم يسم.

دووپیئی ئه و که سه ی که شاهیدی درۆی داوه ناجولئی هه تا خوا
ئاگری له سه ر واجب ده کا (ده یخاته ناو ئاگره وه).

وه شاهیدی دانی درۆیش ئه وه یه که سیئک شایه تی له سه ر شتیئک
بدات که نازانیئت یان پیچه وانهی راستی شایه تی ده دات،
چونکه شایه تی دروست نیه هه تا به ته واوه تی نه زانیئت که
راسته، چونکه له فه رموده دا هاتوه که پیغه مبه ر (صلی الله
علیه وسلم) به پیاویکی وت: ئایا خۆر ده بیینی؟ ئه ویش ووتی:
به ئئی، پاشان ووتی: به و شیوه یه که دلنیا بویت شایه تی بده
نه گه رنا وازیینه و شایه تی مه ده.

* هۆکاری شه شه م: خواردنی به رتیل :

له عبدالله ی کوری عومه ره وه (په زای خویان لیبیت) ده ئیت:
پیغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم) ده فه رمویت "الراشي
والمرتشي في النار" (رواه الطبراني ورواؤه ثقات معروفون) واته: ئه و
که سه ی که به رتیل ده دات و نه وه ییشی که وه ری ده گریئت
له ئاگردان.

بەرتىل دەر ئەو كەسە يە كە بەرتىل دەدات بۆ ھاركارىكردن
 و كارئاسانى لەسەر ناھەقى، بەلام ئەو كەسەى كە دەيدات بۆ
 كەيشتن بەھەق يان لادانى ستەم و دەست دريژيەك ئەوا ناچيئە
 ژيەر ئەم ھەرەشە يەوہ.

*** ھۆكارى جەوتەم : سويندخواردن بە دروۋوہ :**

حارسى كورپى مالك دەئيت: گويم ليئبوو پينغەمبەرى خوا (صلى
 الله عليه وسلم) فەرمورى " من اقتطع مال أخيه بيمين فاجرة
 فليتبوا مقعده من النار ليبلغ شاهدكم غائبكم (مرثين أو ثلاثاً)"
 (رواه أحمد و الخاكم و صححه)

واتە : ھەر كەسى ساممانى برا موسلمانە كەى بە ھۆكارى
 سويندنى درۆ بيبات با شوينى خۆى لە ئاگردا ديارى بكات،
 با ئەوانەتان كە نامادەن ئەوانەتان ناگاداربكاتەوہ كە
 نامادەنين. سى جار ئەمەى فەرمور.

* هۆکاری هه‌شته‌م: بریاردان و حوکم دان له نیوان

خه‌لکیدا به‌بی زانست و زانین یان به‌سته‌م وهه‌واوناره‌زوو:

له‌به‌ر فه‌رمووده‌که‌ی بوره‌یده‌ی کورپی حصیب (ره‌زای خوای
 لیبیت) ده‌لیت: پیغه‌مبه‌ر (صلی الله علیه وسلم)
 ده‌فه‌رمویت "القضاة ثلاثة: واحد في الجنة واثان في النار، فأما
 الذي في الجنة فرجل عرف الحق وقضى به. ورجل عرف الحق
 فجار في الحكم فهو في النار. ورجل قضى للناس على جهل
 فهو في النار" رواه أبو داود والترمذي وابن ماجه .

واته: قازیه‌کان سی‌جۆرن: یه‌کیکیان له‌به‌هه‌شته‌دایه‌ و
 دووانه‌که‌ی تر له‌ دۆزه‌خ، ئینجا نه‌وه‌ی که‌له‌ به‌هه‌شته‌دایه
 پیاویکه‌هه‌قی ناسیوه‌و بریار‌ی داوه‌ پیی، وه‌ پیاویک‌هه‌قی
 ناسیوه‌و سه‌ته‌می کردووه‌ له‌ حوکمه‌که‌یدا نه‌وه‌ له‌ ناگر‌دایه‌، وه‌
 پیاویک‌هه‌زاوه‌ت ده‌کات له‌ نیوان خه‌لکیدا به‌نه‌زانین نه‌وه‌ش
 له‌ناگر‌دایه‌.

* هۆکاری نۆیه م: غهش و خیانته کردن له ژێردهسته و نامۆژگاری نه کردنیان، به شینویهك هه ئسوكهوت دهكات و مامه ئه یان له گه ن دهكات كه له بهرژه وهندیاندا نیه:

ئه وهش له بهر فەرمووده که ی مه عقه لی کوری یسار (پهزای خوای لیبیت) ده لیت گویم له پینه مبه ر بوو (صلی الله علیه وسلم) که فەرمووی " مَا مِنْ عَبْدٍ يَسْتَرْعِيهِ اللهُ عَلَى رَعِيَةٍ يَمُوتُ يَوْمَ يَمُوتُ وَهُوَ غَاشٌّ لِرَعِيَّتِهِ إِلَّا حَرَّمَ اللهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ " (متفق علیه) واته: هیچ بهنده یه ك نیه که خوا بیكات به کاربه دهست به سه ر که یانی کدا و پاشان نه و رۆژه ی که ده مریت نه گه ر غهش و خیانته تی کردییت له ژێردهسته کانی نه و خوای گه و ره به دهشتی له سه ر حه رام ده کات.

وه ئه مهش گشتگیره و هه موو کاربه دهست و فەرمانه وایه ك ده کویته وه، وه کو باوک که سه رۆکی خیزانه هه تا سه درزترین پۆست و پله ی فەرمانه وایی، له بهر فەرمووده که ی نیین عه سه ر (پهزای خوایان لیبیت) که ده لیت گویم له پینه مبه ر بوو (صلی الله علیه وسلم) که فەرمووی " كَلُّكُمْ رَاعٍ

ومسؤولٌ عن رعيتِهِ، الإمامُ راعٍ ومسؤولٌ عن رعيتِهِ، والرجلُ راعٍ في أهله ومسؤولٌ عن رعيتِهِ، والمرأةُ راعيةٌ في بيت زوجها ومسؤولةٌ عن رعيتِهَا، والخدمُ راعٍ في مال سيِّده ومسؤول عن رعيتِهِ، وكُلُّكُمْ راعٍ ومسؤولٌ عن رعيتِهِ" (متفق عليه).

واته: هه‌مووتان شوانن و به‌پررسن له ژێرده‌سته‌کانتان، پيشه‌وا و سه‌رۆک شوانه‌و به‌پررسه له ژێرده‌سته‌که‌ی، پياو شوانه‌و به‌پررسه له مال و خيزان و ژێرده‌سته‌که‌ی، وه ژنیش شوانه‌و به‌پررسه له مالى ميترده‌که‌ی و به‌پررسه له ژێرده‌سته‌که‌ی، وه خزمه‌تکاريش به‌پررسه له مالى گه‌وره‌که‌ی و به‌پررسه له ژێرده‌سته‌که‌ی، هه‌مووتان شوانن و به‌پررسن له ژێرده‌سته‌کانتان.

* هۆکاری دهیه م؛ وینه دروستکردنی شتیك كه گیان
له بهر بی یان مروؤف و نازهل (وینه گرتن یان وینه کیشان یان
په یکه رو هه لکۆلین)؛

له نبین عباسه وه ده لیت: گویم له پیغه مبه ر بوو (صلی الله
علیه وسلم) كه فه رمووی " كلُّ مُصَوِّرٍ فِي النَّارِ يَجْعَلُ لَهُ بَكْلٌ
صَوْرَةَ صَوْرَهَا نَفْسًا فَتَعَذَّبُهُ فِي جَهَنَّمَ " (رواه مسلم) واته: هه موو
وینه گریك له ناگر دایه، هه ر وینه یه کی دروست کردییت
ده بهیتن و رۆحی به بهردا ده که ن و نازاری ده دن له دۆزه خدا.

له گێرانه وه یه کی تзда لای بوخاری به شینویه هاتووه: " مَنْ
صَوَّرَ صَوْرَةً فَإِنَّ اللَّهَ مُعَذِّبُهُ حَتَّى يَنْفَخَ فِيهَا الرُّوحَ وَ لَيْسَ بِنَافِخٍ
فِيهَا أَبَدًا " واته: هه ر که س وینه یه ک بکات ئه وا خوای گه وره
سزای ده دات هه تا که سه که رۆح به بهری وینه که یدا ده کات وه
هه ر گیزیش ناتوانییت و رۆحی به بهردا بکات.

به لām وینه ی دارودره خت و پروه ک و شه و شتانه ی که گیان له بهر
نین له سه ر رای زۆرینه ی زانایان هه یچی تییدا نیه و دروسته ان
شاء الله، هه ر چه نده هه ندیک له زانایان ریگه یان به وه ش نه داوه،

ئەوێش لەبەر ئەو فەرموودەیە کە ئەبوهورەیره دەیگێرێتەوه
 و دەلێت: گویم لە پێغەمبەر بوو (صلی اللہ علیہ وسلم) کە
 فەرمووی " قال الله عز وجل : وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ ذَهَبَ يَخْلُقُ
 كَخَلْقِي فَلْيَخْلُقُوا ذَرَّةً أَوْ لِيَخْلُقُوا حَبَّةً أَوْ شَعِيرَةً " (رواه مسلم).
 واتە: خوای گەوره فەرموویەتی : کێ لەووە ستەمکارترە کە
 وێنە ی دروستکراوە کانی من دروست دەکات با میرو لەیە کە
 بچوک یان دانە وێڵە یە ک یان جۆیە ک دروست بکەن.

* هۆكاری یازدهیهه: هه موو سه رسه خت و ره زیل و چروك

و خو به گه و ره زانیك :

حارسه ی كوری وه هب (ره زای خوی لیبت) له پیغه مبه ره وه (صلی الله علیه وسلم) ده گیتیه وه که فرموویه تی "الا أخبرکم بأهل النار؟ کل عطل جواظٍ مستکبرٍ" . (صحیح الجامع ۲۵۹۸)

واته: هه وائتان بده می سه بارهت به دۆزهخ نشینان؟ هه موو سه رسه خت و ره زیل و چروك و خو به گه و ره زانیك.

عتل: سه رسه ختیکی توره که نه بو حهق و نه بو خه لک نه رم ده بییت.

جواظ: ره زیل و ده ستگیریه کی وه ها که هه ر ما ل کۆده کاته وه و نایبه خشی.

مستکبر: که سیکه که حهق ره دده کاته وه و بو حهق و پرستی ملکه چ نایبت، خوئی له خه لک به رزتر ده زانیت و ته نها بو چوونی خوئی به راست و په سه ند ده زانیت.

* هۆکاری دوازدهیههه : بهکارهینانی قاپ وهاچاغ

ودهفری له ئالتون وزیو دروستکراو بو پیاوان ونافرهتان :

ئوم سه له مه ده لیت پیغه مبهه (صلی الله علیه وسلم)
 فهرموویهتی " الذي يشربُ في آنية الفضةِ إنما يجرُجرُ في بطنه
 نارَ جهنم " وفي رواية " إن الذي يأكل أو يشرب في آنية
 الذهب والفضة إنما يجرُجرُ في بطنه نارَ جهنم ".

واته : ئەو كه سهی له قاپ و قاچاخی زیودا ده خواته وه ئەوه له
 ناگری دۆزهخدا به ناو سکیدا ده هیترئ و ده برئ.

له ریوایه تیکئ تر دا ده فره مویت : ئەوهی كه له قاپ و
 قاچاخئ ئالتون و زیودا ده خوات و ده خواته وه ئەوه له ناگری
 دۆزهخدا به ناو سکیدا ده هیترئ و ده برئ.

جا براو خوشکام وریاو بیرداری ئەهه هۆکارانه بن كه سهه
 ده کیشن بو ناگر، ئەوه هۆکارانه به گرنه بهه كه دوررتان
 ده خاته وه له دۆزهخ بو ئەوهی به خه بههه بههه بین له هههردوو دونیا،
 بزانشن كه دونیا کورته و زوو نامینیت، داوا له خوا بکهه كه

جیگیڕودامه زراومان بکات له سههر دین ههتا مردن، وه له گه
برواداراندا ههشرو جیسا بمان بکات.

اللَّهُمَّ تَبَتْنَا عَلَى الْحَقِّ وَتَوَفَّنَا عَلَيْهِ، وَاعْفِرْ لَنَا وَلِوَالِدَيْنَا وَجَمِيعِ
الْمُسْلِمِينَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. وَصَلَّى اللَّهُ وَسَلَّمْ عَلَى نَبِيِّ
مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ.

=====

ناوه بۆك

- باسى يەكەم : كۆرتە باسنىك سەبارەت بە ۋەصفى دۆزەخ .. ٦
- باسى دووۋەم : ھۆكارەكانى چوونە دۆزەخ..... ٢١
- * ھۆكارى يەكەم : ھاوبەش دانان بۇ خوا : ٢٤
- * ھۆكارى دووۋەم : بىناۋەربوون بە خوا يان بە فرىشتە يەك..... ٢٥
- * ھۆكارى سىيەم : دان پىندانەنان لە يەككىك لە پىنج پايمەكى ئىسلام... ٢٧
- * ھۆكارى چواردەم : گائتە كردن وسووكايەتى بە خواو دىنەكەى..... ٢٨
- * ھۆكارى پىنجەم : جنیودان بە خواو دىنەكەى يان پىنغە مېرەكەى..... ٢٩
- * ھۆكارى شەشەم : حوكم كردن بە جگە لە قورنان و بەرنامەى خوا..... ٣١
- * ھۆكارى حەوتەم : دوپرووى ٣٣
- باسى سى يەم : لە ھۆكارى تىرى چوونە دۆزەخ ٤٧
- * ھۆكاي يەكەم : نازاردانى دايك وياوك..... ٤٨
- * ھۆكارى دووۋەم : بىرىنى سىلەى رەحم..... ٥٠
- * ھۆكارى سىيەم : خواردنى پىيا..... ٥٣
- * ھۆكارى چواردەم : خواردنى مائى ھەتياوان ويارى پىكردنى ٥٥
- * ھۆكارى پىنجەم : شاھەتيدانى درۇ..... ٥٥
- * ھۆكارى شەشەم : خواردنى بەرتىل..... ٥٦
- * ھۆكارى حەوتەم : سویندخواردن بە درۇۋە..... ٥٧
- * ھۆكارى ھەشتەم : حوكم دان لە نىوان خەلكيدا بەبى زانست..... ٥٨
- * ھۆكارى نۆيەم : غەش و خيانەت كردن لە ژۇردەستە..... ٥٩
- * ھۆكارى دەيەم : وىنە دروستكردنى شتىك كە گيان لە بەربى..... ٦١
- * ھۆكارى يازدەيەم : پەزىلى و چىروكى و خۇ بەگە ورمزانىن ٦٢
- * ھۆكارى دوازدەيەم : بەكارھىنغانى قاپ و دمفرى ئالتون و زىو ٦٣

